

iz Tomasove žindre in s 100 kilogrami kalija na hektar. Z dušikom pa tu ni gnojiti potrebno.

Žito se naj gnoji tako, da se potrosi 50 kilogramov fosforove kisline iz superfosfatov, 50 kilogramov kalija in 25 kilogramov dušika na hektar.

Krompir in sploh okopavine — razen pese — gnojiti je s 50 kilogrami fosforove kisline iz superfosfatov, 60 kilogrami kalija in 30 kilogrami dušika na hektar. — Pesa pa zahteva vsaj 100 kilogramov fosforove kisline iz superfosfatov, 120 kilogramov kalija in 60 kilogramov dušika na hektar.

To bi bila srednja mera gnojenja nekaterih splošno važnih rastlin, ki nam nekoliko jamči, da nismo preveč in tudi ne premalo pognojili. Sicer pa mali prebitek na gnojilih ni ravno odveč in mali nedostatek tudi ne kvari preveč.

Lepi uspehi, ki smo jih dosegli z umetnim gnojenjem na travnikih, nas morajo spodbuditi, da se bodemo posluževali umetnih (pomožnih) gnojil tudi na njivah in s tem dvignili občno kmetijstvo naše.

S tem sem s kratkimi črtami obrusal umetna gnojila s posebnim ozirom na njih uporabo na našem kmetijstvu.

Slika torej ni popolna, vendar upam, da bode razumen kmetovalec, ki gleda z odprtimi očmi, našel v njej marsikaj, kar ga zanimat vedeti. Kmetovalci pa, ki tavačo še v temi, posnemajo lahko iz povedanega, da se morajo učiti tudi oni, ako se hočejo rešiti jeklenih oklopov nevednosti, ki jih ovira, da se ne morejo izkopati iz svojega bornega položaja.

Popravki. V predstoječem članku naj se glasi prav:

V II. nadaljevanju naj se čita: rastlinske hranilne snovi, namesto rastlinske snovi; v IV. nadaljevanju: Kostno moko, ..., dobivajo v tvornicah za klej iz kosti, namesto in kosti; v V. nadaljevanju: rudinskih fosfatov, namesto rudinskih fosforov in v VI. nadaljevanju: žveplenokisl kalij, namesto žveplenski kalij.

Vojna na Daljnem Vztočku.

Kuropatkinovo poročilo.

General Kuropatkin poroča z dne 6. t. m.:

Ob fronti pred Mukdenom vlada mir. Na levem krilu na desnem bregu reke Hun pri vasi Nadjapu so Japonci danes zjutraj energično pričeli z ofenzivo. Dva napada sta bila odbita. Severno od Nadjapa se boj uspešno nadaljuje. Vsa naša vojska se bori z veliko hrabrostjo. Naš center ima svoje pozicije ob reki Sa do Šahopa. Japonci so ponosni navalili na Putilovski in Novgorodski grič, a so bili odbiti. Zjutraj smo izvršili protinapad in zaplenili več pušč na stroj. Naše pozicije v okolici Erdaga obstrelijevajo sovražnik neprestano. Opoldne so Japonci navalili na Kandolizan in postirali ob reki Ša topove in puške na stroj. Včeraj ob 11. uri po-

obljubili, da nam imenovanec in njegovi tovariši, kateri še pridejo in katere bode s pogodbo zavezani, bodo dajati: prej imenovani Bogar s tovariši, kateri se na rečeni pusti naselijo, vsako leto ob Martinjem petindvajset goldinarjev, id est 25 fl. in jedno srno, vrhutega, ako obrodi gozd z žiron, da naših 30 svinj sme iti v žir in se tam pasti in vrhutega še, da naše lovec, kadar bodo tam na lov, oskrbujejo s hrano in jim pomagajo loviti. Meje rečeno puste Liszó so: na izoku meja gospoda Inkeya, na jugu meja vasi Patró, na zapadu meja gospoda Madarasa in na severu meja gospoda Mariska; na dostojno prošlo dajemo zgora opisano pusto Liszó z vsemi nje pritiklinami, da jo v miru imajo in rabijo zgoraj navedeni možje in vsi, kateri se tam naselijo, in da vsi njihovi nasledniki nam in našim naslednikom vsekar pokorni ostanejo in se vredne kažejo; v večjo pravičnost in veljavno podpisujemo to pismo svojeročno in poleg stare navade s svojim pečatom potrjujemo. Dano v Brezovici dne 3. julija 1718. leta. Marija Magdalena Nádasdi l. r."

Ko je ta darilni list dne 23. marca

noči je sovražnik znova naskočil naše pozicije pri Gutulinu, a je bil odbit. Na skrajnem levem krilu je bilo ponoči vse mirno.

Poročilo maršala Ojame.

Maršal Ojama poroča, kakor se javlja iz Tokija z dne 5. t. m.: V okolici Hsingkinga je neki japonski oddelk pregnal pred nekaj dnevi Ruso z njihovih pozicij 15 milij jugovzhodno od Fušana in jih vrgel na pozicije, ki se nahajajo 15 milij južno od prvih. Tu se še danes nadaljuje boj. Ob reki Ša so Rusi ponoči 3. t. m. opetovano napadli naše pozicije, a so bili odbiti. Zapadno ob železniški progi naskakujejo Japonci z vso ljutostjo ruske pozicije in so že prodri na Vučenina in Su-supu. Na desnem bregu reke Hun prodirajo naši voji neprestano proti severu in so predri sovražno obrambno črto nad Čantanom in Kusangtajem. Nato so zasledovali sovražnika. Sovražnikove izgube v zadnjih dneh so velike. Takisto je velik tudi naš plen, vendar pa podrobnosti še ni mogode navesti. Med drugim smo dobili v roke sovražno skladšče oblik v Tahantaju.

„Ruske izgube niso velike, Japonci so več trpeli.“

Reuterjev urad javlja iz Mukdene z dne 5. t. m. zvečer: Bitka divja neprestano ves dan. Japonci so koncentrirali svojo vojsko pri Nadjapu, jugovzhodno od Mukdene; vendar pa niso mogli vkljub svoji hrabrosti Rusov, ki so se branili v svojih okopih skrajno trdrovratnostjo, pregnati iz njihovih okopov. Japonci šrapneli so padali na ozemlje poldrugo miljo od železniškega mostu preko reke Hun, štiri vrste od Nadjampa, in zdi se, kakov da bi bil ta most edini cilj neprestanih japonskih napadov. Ranjenci se z železnicu spravljajo z bojišča.

Ob pol peti uri pop. se je zopet slišalo silno grmenje topov v smeri severozapadno od železniške postaje Mukden, kjer je pravkar navelil Kuropatkin na skrajno japonsko levo krilo. V noči na nedeljo so Japonci obnovili napade na Pienhiapu, na Kanpajen, na gorski prelaz Gutulin in na druge bolj na vzhodu se nahajajoče pozicije, a brez vsakega uspeha. Takisto še vedno obstrelijejo Erdogan, Putilovski in Novgorodski grič, a tudi brez uspešno. Ruske izgube niso z ozirom na petdnevno ljuto bitko baš velike; Japonci so nepričerno več trpeli.

Japonci so se umaknili s prelaza Gutulin.

Petrogradska brzjavna agencija poroča iz Mukdene z dne 6. t. m. zjutraj: Včeraj ob 5. uri popoldne so Japonci obnovili svoje napade na različne točke ob naši fronti, a so bili povsodi odbiti. Najhujše je divjal boj na desnem krilu od vasi

1719. leta sopodpisal in potrdil tudi grof Ivan Draškovič v Bukovcu, nesla ga je deputacija z velikim veseljem k svojim ljudem v železni stolici. Vas Bukovec se nahaja v hrvatski Podravini kraj Ludbrega, v bližini Drave in Međumurja. V Bukovcu ima še danes posestvo grof Dijonizij Draškovič. Se istega leta je odpotovalo 14 slovenskih rodovin iz železne stolice ter se naselilo na podarjeni pusti. Ti naseljeni so bili očetje tistih prebivalcev, kateri sedaj prebivajo v občini Liszó.

Pustili so vse doma in niso ničesar nesli s seboj, kakor samo svojo trdno vero, vdanost in zvestobo do evangeljske cerkve in vere. Predniki današnjih prebivalcev v Liszu zvali so se Zakoč, Smodić in Lončak, in tako se zovejo še današnji stanovniki. Toda današnjih prebivalcev prednikov ni gnalo siromaštvo iz železne stolice v nove kraje, nego jih je sililo versko čuvstvo, da so ostavili rojstne kraje in si iskali nove domovine v čisto novih krajih.

Preprosto in skromno so živelj v novi domovini. Napravili so si čisto

Madziapu do Nuešintuna, ki smo ga osvojili prejšnje jutro. Artillerijski boj je trajal do včeraja. Oi Santinpa so padale granate do vasi Luguantun. Južno od Madziapu na levem bregu reke Hun so Japonci naskakovali Eltaso do 7. ure zvečer. V centru so Japonci prodri do Sahapa. Naši voji so pri protinapadih vzhodno od Putilovskega griča ujeli okoli 100 Japoncev. Na levem krilu se napadi proti našim pozicijam pri Kandolinu in proti oddelku generala Renenkampfa še vedno nadaljujejo. Japonske kolone, ki so prodire proti gorskemu prelazu Gutulin, so ustavile svoje napade in se umaknile proti jugu.

Vkljub velikemu mrazu postaja boj, ki se je pričel 24. m. m. na skrajnem levem krilu in se sedaj že raztega na vso, 120 vrst dolgo fronto, vedno bolj resnega značaja. Japonci imajo ogromne izgube; dosedaj so izgubili okoli 15.000 mož.

Voji generalov Renenkampf in Danilov.

V nedeljo so razni nemški listi poročali, da je bil general Danilov s svojim vojem ujet, oddelk generala Renenkampfa pa poražen in razbit.

Da so bile te vesti navadna laž, smo že včeraj naglašali, danes pa lahko navedemo okolnosti, ki nam dokazujojo, da sta se baš voja generalov Renenkampfa in Danilova uspešno borila proti Japoncem.

»Novemu Vremenu se v tem okviru poroča iz Mukdene: Cinhečenski oddelk generala Renenkampfa je ohranil, ne glede na velike izgube, po upornem boju vse svoje pozicije. Desno krilo generala Danilova, ki je operiral na vzhodu od Renenkampfa, so Japonci napadli opetovano, a so bili vselej odbiti z ogromnimi izgubami.

Istemu listu se javlja iz Sahetuna: Japonci nadaljujejo napade na pozicije našega levega krila, a brez uspešno. Oddelek generala Danilova je odbil pet napadov; oddelk generala Renenkampfa je prestal najhujše boje, a se je vkljub temu pomaknil za več pozicij proti zapadu. Na Haotulinskem prelazu smo ohranili svoje pozicije. Po oditem napadu na Putilovski grič so Japonci jeli ljuto obstrelijevati naše pozicije pri Šahopu, jih naskočili, a so bili takisto odbiti. Artiljerijski boj se nadaljuje na vsi fronti.

Mukden v nevarnosti?

Iz Nučvanga se poroča preko Londona: Tu se je že v soboto širila vest, da so Japonci že obkobili Mukden in da se vsak hip pričakuje, da pade tudi glavno mesto Mandžurije v japonske roke. Močan voj prodira jugovzhodno od Fakumen, dočim operira Nogi ob reki Liao. Japonci so v petek odrezali štiri kozaške stot-

enostavne koče, lesene hišice, z ilovico ometane, v katerih so za silo nahajali zavetje pred nevihto in zimo. A prvo je bilo, da so si postavili molilnico. Ta molilnica je bila lesena stavba in je stala na onem mestu, kjer stoji danes katoliška cerkev.

Pripoveduje se, da je pozneje neki grof Draškovič hotel Slovencem v Liszu prepustil ves okraj, samo zahteval je še, da mu dado voz in četri vole. Slovenci so se o tem posvetovali in kratko izjavili: „Okraj je tako in tako naš, raditega ne smo, da ne damo četirih volov, ampak niti četiri pol groša.“ Ali ta modri ukrep jim je provzročil same bridkosti. Novi gospodar naložil jim je tlako.

Slovenci so zaman iskali miru v teh pragozdovih. Preganjali so jih katoliki tudi tukaj. Mala molilnica bila je trn v peti rimokatoliški cerkvi, katera ni dotele mirovala, dokler je ni do tal porušila. Nekdo je pozneje napravil iz razvalin pivnico, katera še danes obstoji. Tako je nastala iz protestantskega božjega hrama navadna krčma.

(Dalje prih.)

nije s 26 topovi od ostale armade, jih razgnali in jih prisili, da so se umaknili proti Tielinu. Rusi so pustili svoje ranjence na bojišču. Tudi drugi russki oddelki so poraženi in potisnjeni proti Tielinu. V Nučvangu se govori, da se Rusi v Mukdenu pravljajo, da se umaknejo in z bogata že požigajo svoje zaloge. Razširjene pa so tudi vesti o russkih uspehih na vzhodnem krilu.

»Vossische Zeitung« javlja iz Petrograda: Kakor se govori, obstrelijejo Japonci že Mukden. Bije obupen boj.

Iz drugega vira pa se poroča: Položaj Kuropatkinove armade se je preje poslabšal, kakor zboljšal. Dejstvo je, da se štiri japonske divizije nahajajo pri Sanlinu za hrbotm glavnne ruske armade. Položaj je veleresen in že prihodne ure lahko prinesejo odločitev na bojišču. Polna resnica o izidu te bitke pa se bo dala poizvedeti še v nekaj dneh.

Številnost obeh sovražnih armad.

Poroča se, da ima Kuropatkin 6 sibirske in 5 evropske armadne korov, 2 strelski brigadi in več neodvisnih divizij, skupaj 350.000 mož, 1000 topov in 25.000 konjenikov. Vse štiri japonske armade pa štejejo 237 bataljonov; 51 eskadronov in 850 topov, torej skupaj 280.000 mož.

Po japonskem mnenju pa je ruska armada že enkrat tako močna, kakor se misli v Evropi. Japonski viri zatrjujejo, da šteje Kuropatkinova armada, ako se ustejejo obmejni straže, voji, ki stražijo železniško progo in ki se nahajajo v Harbiu in Vladivostoku, 700.000 mož in 130.000 konjenikov.

Boji pri Sinmintinu.

Iz Sinmintina se poroča: Glavni japonski voj še ni dospel v Sinmintin. Govori se, da čakajo na nova okrepljenja, ker je v dolini reke Liaš koncentriranih 30.000 Rusov.

Takisto je zbranih pri Lao-piu, 25 milij južno od Sinmintina 10.000 Rusov.

Po poročilih iz Mukdene pa so se Japonci in Rusi že spočeli pri Sinmintinu in so bili Japonci poraženi. Japonci, ki so jih Rusi ujeli, so bili tako utrujeni, da niso mogli več hoditi in so ležali na tleh kakor mrtvi. Ujetniki spadajo k Nogajevi armadi.

Japonska mornarica.

Pri Honkongu v južni Aziji križarite dve japonski eskadri. Prvo brodovje šteje 9 ladij in obstoji iz samih oklopnic in oklopnih križark.

Drugo brodovje pa šteje 13 vojnih ladij.

V bližini otoka Hokaido križari japonsko brodovje, ki obstoji iz 4 križark, 16 torpedov in pomožnih križark »Hongkongmaru« in »Nipponmaru«.

Vojni svet v Petrogradu.

Kakor se poroča, je car Nikolaj sklical v nedeljo poseben vojni svet v Carsko selo. Veliki knezi in general Dragomirov so baje ostro kritikovali Kuropatkinovo taktko, dočim se je car zavzemal za Kuropatkina. Končno se je odobril Kuropatkinov načrt, da se umakne tudi iz Mukdene.

Izpred Vladivostoka.

»Novemu Vremenu se brzjavljajo iz Vladivostoka: Angleške vesti, da so naše torpedovke zamrznjene v ledu, da se ne morejo gibati in da še križarke niso popravljene, so nenesljive. Torpedovke so usidrane v onem delu pristanišča, ki nikdar ne zamrzne, križarke pa so že zdavnava popolnoma popravljene. Na uradni poziv so pred kratkim odpotovali iz Vladivostoka vse tuji vojaški atašeji.

Parlamentarno ministrstvo.

Praga, 6. februarja. »Narodni listy« razpravljajo v današnji številki o vseh glede sestave parlamentarnega ministrstva ter izjavljajo, da imajo zanesljive informacije, da pravljiva baron Gautsch z vso resnobo že za prihodnje dni preosnovi ministretva. Nadalje pa piše list, dokler ni rešeno še nekaj sporno vprašanje, dotele še misli ni na urešnjenje takih kombinacij, ker sploh ni misli, da bi se med češkimi poslanci našel mož, ki bi kot zastopnik svoje stranke in svojega naroda vstopil v tako ministrstvo, dokler ni zanesljivega jamstva, da se glavne češke zahteve izpolnijo in da se sploh v celokupni javni upravi polnomoma izvede narodnostna enakopravnost, a centralistični težnjem na Dunaju da se napravi konec.

Krisa na Ogrskem.

Budapešta, 6. marca. Iz včerajšnjih avdijenc je razvidno, da večina politikov zastopa stališče, da se gotove narodnostne zahteve morajo upoštevati, a cesar si svojih pravic ne pusti kratki. V vojaških vprašanjih ne pozna vladar popuščanja. Položaj je obopen. Spor med kraljem in narodom je skoraj neizogiven, zatočaj cesar je naj

900, v Tiflusu pa 200 oseb. V Batumu je bilo včeraj 30 oseb poklanjih, oziroma ranjenih.

Petrograd, 6. marca. V Bjelostoku je napočil splošni štrajk. Štrajknjoči napadejo in pobijejo vsakogar, ki se jim noče pridružiti. Po noči je bil umorjen načelnik policije Izvoznik.

Petrograd, 6. marca. V neki tovarni v Lodzu so nastali veliki izgredi. Ko so prišli kozaki, začela je množica pred njimi bežati, pri tem je padlo več oseb v neki ribnik in 24 žensk je utonilo. Kozaki so ubili štiri delave.

Petrograd, 6. marca. Finski senat je poslal carju spomenico, v katerih zahtevajo deželni stanovi, da se obnovi v deželi prejšnji pravni red.

Ženeva, 6. marca. Pop Gapon je v bližini Ženeve; svoje stanovanje ima tako urejeno, da lahko vsak trenutek zbeži na Francosko.

Dopisi.

Iz Škofje Loke. Veselica v tukajšnji narodni čitalnici dne 19. sreda t. l., pri kateri so predstavljali naši domaći igralci štiridejanko »Svilja«, se je vsestransko izbrano obnesla. V prvi vrsti moramo beležiti veseli pojav, da so se za napredek naše starodavne čitalnice pridele v večji meri zanimati naše narodne dame, pred vsemi veleodsenjena gospica I. Dolenčeva, katere požrtvalnosti in trudu se imamo zahvaliti, da je bilo sploh mogoče vprizoriti navedeno igro. Vprizoritev je bila vsled požrtvalnega sodelovanja vseh gospic igralk in gospodov igralkov naravnost izvrstna. Predale bi prekoračili obseg navadnega poročila, ako bi hoteli v polni meri vskemu sodelavcu izreči zasluzeno priznanje. Odlikovali so se gospica I. Dolenčeva v glavni vlogi »Svilja«, ki jo je igrala z res umetniško dovršenostjo; gospica Logarjeva v vlogi Božene pl. Popovič, gospod Primožič v vlogi graščaka pl. Popoviča in g. Šober v vlogi tajnika. Manjše vloge bile so v rokah gospic: Kajetova, Višnjarjeva, Jamnikova, Kalanova in Margučeva in gospodov: Oblak, Arhar in Luzzar, kateri so svoje vloge vsi prav dobro pogedili. Vloga režisera je bila v sprehnih rokah g. Štabeljna. Čitalniški prostori so bili do zadnjega kotička polni občinstva, katero je v vidnim zanimanjem sledilo igri ter po vsakem dejanju z burnim ploskanjem vrlim igralecem izražalo zasluzeno priznanje. Po predstavi razvili se je živahen ple, ki je trajal v pozne jutranje ure. Pri predstavi in plesu je prav dobro svirala domača godba na lok g. O. Sadaria. Na splošno željo občinstva so igra ponovni v nedeljo, 12. sredo t. l., v čitalniških prostorih.

Iz Bučke. Ko je naš župnik pretečeno nedeljo končal svoj verski govor in ozaniala, je vzel v roke odrezek »Slov. Naroda« od 18. februarja t. l., v katerem nekdo nekoliko okigosa občinske volitve v Bučki oziroma klerikalno sleparstvo. Mi smo župniku že preje sporočili, da nismo tem dopisom v nobeni zvezi, ker nam lahko tudi slavno uredništvo potrdi. (Potrjeno.) Ali vse ni nič pomagalo; župnik se je hotel znositi nad natu. Z odrezkom »Naroda« v roki je čital ljudem odstavki za odstavkom, razkladal vsak stavek posebej, zraven pa obkladal liberalcev s sledenimi psovskami: »Ko sem to čital, sem si mislil: uboge liberalne uši, ki kašljajo, pa nimajo kaj pljuvati; ušivec, lopovi, ste hodili od hiše do hiše fehtat poblastila, kakor berač fehta krajcarje; smrkovi, rute si kupite, pa se pod nosom obrnite, pa abtajte se zanje, da jih ne zmanjka, ker sta samo dve prodajalni v Bučki. Zakaj pa tako v tih gledate, kakor tam, ko ga žandarji vežejo, zakaj mi ne odgovorite? Vi imate 10 odbornikov, klerikalci pa samo 8, pa boste videli, da bodo klerikalci zmagali itd. Da pol ure je trajalo to bombardiranje. Ves čas ni nihče zakašljal; vaj ljudje so gledali v nas in lahko si je misliti, v kakšnem položaju smo se nahajali. Marsiateremu možu in ženi se je vadignil globoko in prsi vzdih: Prokleti far, da bi te le hudič vzel! Tudi na pol na glas se je čulo govorjenje, zato si je lahko misliti, kakšna je bila potem maša za nas. Kaj ne Bonaventura, to je spodobno za cerkev zehanje, ki je ravno ta dan vršilo, to se pravi spraviti ljudstvo h Kristusu kralju! Povemo pa tukaj župniku na uho, da se bodo uši že odkašljale, ne bojte se, saj imamo že paragrete. Ker pa vidi, da se ljudje bolj zanimajo za »Slov. Narod« nego za vaše neslane pridige, smo se namenili, da vam tudi mi postrežemo z dopisi, gradiva je doloj. V pretres hočemo vzeti kakega Lisca, Cveta, nekaj pogrebov, pa tudi oblasti cerkevih ključarjev se hočemo

nekoliko dotakniti, da bo širja javnost zvedela, kako samolastno se gospodari s cerkevni premoženjem. Slavno uredništvo pa prosim, naj pošlje župniku cel iztis »Slov. Naroda«, da ga bo ljudem čital raz leco. Danes hočemo opisati župana, za katerega gre župnik s tako vnemo v boj. Naš župan je tisti župan, ki je ob času dražbe občinskega lova svoje sodražbenike pregoril, da naj se dražbe ne udeleže, da bo on po ceni lov izdražil in potem dal vsakemu en del lova. Izdražil je lov za 10 K, pri tem pa občino oškodoval najmanj za 200 K. Svojo obljubo je pa prelomil in zdaj sam je srne in zajce. Naš župan pa ima tudi krčmo. Za vsako malenkost, ki se naredi pri njem v uradu, zahteva od strank, da morajo dati za vino, kar se zgodi tudi pri živinskih potnih listih. Tako se ljudi odira. To odiranje je napotilo mnoge pri zadnjih občinskih volitvah, da so bili na naši strani, še celo nekateri klerikalci. V tem hipu pa je prisločil župnik s svojimi agitatorji ter postal najprej Praha, da je kar tekal okrog ljudi rekoč: »Naklet hudič, mene so fajmešteri poslali, da moraš dati meni pooblastilo, zdaj se gre za vero; če liberalci zmagajo, ne bo čez tri leta Marijine družbe v Bučki (grozna ne sreča!) in fajmoštra ne. Iz škocijanske posejalkice ne bo nihče nihče dobil, kdor bo z liberalci volil.« Ker pa ni mogel sam dosti opraviti, prišli so še drugi za njim, kakor buhar Jovanc in občinski tajnik Jakšič. Temu zadnjemu se je bilo najbolj freba za sv. vero pehati, ker dela odtite pohujanje v občini s prelamljanjem šeste božje zapovedi. Občina mu plačuje 80 goldinarjev na mesec, a za kaj, tega mi ne vemo. S takim terorizmom so zlobnali na vložišče vse, kar se je dalo, še celo nedoletne. Volitev se je vrnila v Maročevem Štibelicu; naši ljudje so se mogli primiti komaj do vrat, noter pa ni smeli nihče, ker je bila tudi volilna komisija klerikalna. Pa to ni čudo, saj se je že na vse kriplje silepilo tudi v volilnimi imeniki. Volitev župana je bila sprva določena na 6. marca t. l. Zdaj so je pa prestavili na 9. t. m. Da bo župan po božji volji izvoljen, bo 6. in 7. marca izpostavljeni Najsvetjejši, pa tudi spovedovalo se bo ta dva dni v ta namen. Res, neomejena je skrb naših duhovnih pastirjev za obranitev svete vere. Še nekaj! Naš župan je svojčas stavl Hudukovo Meto za zgled in jona leci s polnim imenom imenoval. Zdaj pa ji je zagrozil, da je ne pride obhajat, da ne sme več v cerkev in da je že škofu pisal, da jo bo in svete vere izbrisal. Mora imeti pač važne vročke za to, drugače bi se ne pobrigal toliko zanjo.

kreplih pasjih blöev, da bodo v potrebi govorili s psom na psu edino razumljiv in primeren način — po pasjo.

— **In še eden.** Omenili smo že na kratko, da je bil v Gorici obsojen katehet na ljudski šoli v Gradišču ob Soči Jožef Kaligaris. Ta mašnik Gospodov je sedaj 34 let star, a se že lahko šteje med največje prasse. Obitožen je bil, da je storil grdo zločinstvo na štirih dekleh v starosti 11, 12 in 13 let. Dekleta je prav premeteno lovil. Če ga je obšla želja po kakem dekletetu, je pri veronauku v šoli dolično žrtev kako stvar tako vprašal, da dekleti ni moglo odgovoriti. Potem je dekleta kaznoval, da mora ostati po uri v šoli. No in potem so se godile vsakovrstne svinjarije, kakršnih je zmožen le človek ligurijske pokvarjenosti. Pri obravnavi se je ta katehet in božji namestnik izkazal kot velik komedijant. Usmiljeni sodniki bi mu bili radi pomagali, pa pri najboljši volji ni šlo, kajti devet prič je potrdilo obožbo in tako je bil božji namestnik Kaligaris obsojen na pet mesecov teške ječe. »Slovenec« tudi o tem slučaju molči, kakor mu tast pes. Če stori kak pijan študent kako nerodnost, posveti »Slovenec« taki brezpomembni stvari cele strani, o farških lumparijah pa nikdar ne zapiše nobene besedice.

— **Kdaj zna nemškutar slovenski?** Mariborski mestni nemškutarji očetje so sklenili pred kratkim, da ne trpe v Mariboru nobenih slovenskih napisov, ki so, mimogrede povedano, tako redki. Vsemimo pa v roke »Štajerc« z dne 5. sreda 1905 in tam vidimo na zadnji strani v kotu slovenski inserat z debelimi črkami, kdaj se vrše živinski sejmi v Mariboru. Nemškutarjem a la Havliček so seveda dobri slovenski grodi, katere kmet prinese v mesto in zato zna jo lepo slovenski! Kdaj je prva reč! Heil und Sieg!

— **Civilni zakon.** Zofka Jelovčekova in hrvaške oblasti. Kakor je znano, je slovenska pisateljica Zofka Kvedrova sklenila lani v Pragi civilni zakon z g. Vladimirom Jelovčkom. Kasneje je prevzela uredništvo leposlovnega mesečnika »Domaci Prijatelj«, ki ga izdaja Vydrova tovarna žitne kave za svoje slovenske odjemalce. Ko je ta tovarna jela izdajati tudi za Hrvate sličen list z naslovom »Sielo«, je tudi prevzela uredništvo tega mesečnika gospa Jelovčekova. Nedavno tega se je gospa Zofka preselila v Zagreb, kjer bi imela odslej izhajati tudi oba gori imenovana lista »Domaci Prijatelj« in »Sielo«. Gospa Jelovčekova je to prijavila, kakor je po zakonih predpisano, policiji v Zagrebu ter obenem zahtevala, da se ji izda domovnica, ker ima po svojem možu, ki je Hrvat, domovinsko pravico na Hrvatskem. Policia pa je to njeni prošnji odobil z razlogom, da nima pravice zahtevati na Hrvatskem domovnico, ker je z Jelovčkom poročena samo civilno, na Hrvatskem pa se tak zakon ne priznava. Ker je ona vztrajala pri svoji zahtevi, ji je zagrozil policijski uradnik Belošević, da ji ne samo ne da domovnico, marveč da jo bo celo prijavil radi krivega zglašenja, ker se je ona podpisala Zofka Jelovčekova, kar pa je napačno, češ, da se zove Kveder, ker ni zakonita soproga Jelovčekova. — Gospa Jelovčekova se je proti takemu postopanju seveda pritožila in hrvatske oblasti bodo v kratkem imele priliko soditi, ali je civilno sklenjen zakon na Hrvatskem veljaven, ali ne. —

Da se more dandasne še kaj takega dogoditi na Hrvatskem, je znamenje, kako velik vpliv ima še klerikalizem v sosedni Hrvatski in da ni prazna žala, ako se zatrjuje, da je v Hrvatih pravzaprav še dandasne v veljavi konkordat. Take razmere res kriče po nujni ureditvi interkonfesionalnega vprašanja v trojedni kraljevini.

— **Reportoir slovenskega gledališča.** V petek, dne 10. t. m. vprisori se prič v tej sezoni in sicer kot časten večer primadone slovenske opere gospo Marije

Skalove velika opera »Bohem«, ki jo je po besedilu Giacose in Illice uglasbil slavni italijanski operni skladatelj Giacomo Puccini. Poleg gospe Skalove imajo glavne vloge gg. Orželski, Oučednik, Lebeda, Peršl in Betetto in gd. Kučerova. Predstava vrši se v abonementu in sicer na »nepark«. — Dramatičnemu društvu vročila se je izvirna narodna igra »Testamento Po Kersanovi noveli spisal Otokar Klaš. Igra se ima uprizoriti še v tej sezoni na slovenskem gledališču. — Gospa Marija Skalova, primadona slovenske opere, nastopila je prvič na slovenskem odu v lanskem sezoni početka oktobra v vlogi Desdemone v Verdijevi operi »Othello«. Poprejšnja leta član del deških opernih gledališč v Brnu, Pragi in Plznu je simpatična umnica sedaj že dve leti članica slovenske opere. V tem času je nastopila na slovenskem gledališču 63krat v šestnajstih različnih velikih vlogah in sicer kot: Desdemona v »Othello« (4), Helena Zurandova v »Amaonka« (4), Mimi v »Bohème« (4), Milada v »Daliborje« (3), Tatjana v »Oneginu« (7), Marinka v »Prodani nevesti« (4), Kraljica v »Petrju Svatiču« (2), Selika v »Afričanke« (3), Saffi v »Ciganu baronu« (5), Elvira v »Nemi iz Portici« (2), Valentina v »Hugenotih« (4), Giulietta in Antonia v »Hoffmanovih pripovedkah« (5), Elza v »Lohengrinu« (3), Laura v »Dijaku prosjaku« (7), Mignon v istoimni operi (3) in Leonora v »Trubadurju« (3). V vsaki teh vlog vredila si je marljiva umetnica pridobiti novega priznanja od strani občinstva in kritike in uverjeni smo, da ob prilikih častnega večera v petek, dne 10. t. m., ki ga je gospa Marija Skalova dramatično društvo dovolilo v priznanje njenih velikih zaslug za pravčit slovenske opere, tudi slovensko občinstvo dejanški pokaze sveje simpatije priljubljeni umetnic.

— **Za »Marodno Solo«.** Gospod Janez Lévec 20 K 43 v vsled stave z gosp. dr. Ivanom Oražnom. Hvala! — **Plesni venček vije dekiške šole.** Pod pokroviteljstvom več narodnih dama ljubljanskih z gospo Šupjanjo na čelu, se je vrnila sinčič v veliki dvorani »Narodnega doma« zaključni plesni venček, ki ga je predstila nadzorovalna dama vije dekiške šole gospodična Vesnerjeva svojim gojenkam. Reči moramo, da tako lepih plesnih zabav kakor sinčna, dasi je bila sicer priprosta, smo še malo videli v Ljubljani. Čez 70 parov nežnoladnih plesalk in plesalcev se je neumorno vrtelo, z njih obrazov pa je sevalo neškaljeno veselje in radost. Presrečna hvala torej gospemu pokroviteljicam, pred vsem gospodični Vesnerjevi, ki ni štedila ne truda ne časa, da je gojenkam pripravila to nedolžno karnevalsko veselje.

— **Slovenska umetniška galerija.** Vsakdo, kogar zanima napredek mesta Ljubljane, se je gotovo veseli novice, da ljubljanski grad ne pride v tuge roke. Ljubljanski grad, dika naše prestolnice ne le vsled slike lege, ampak tudi kot zgodovinsko znamenit spomenik, je moral postati naš! Potreblno pa bo, da napravi ljubljanska občina iz njega objekt, ki bo imel privlačno silo ne le za domačine, ampak tudi za tujce. Pospisano društvo je poslalo v ta namen že meseča julija 1904 posebno deputacijo h gospodu Šupjanu Hribaru z nasvetom, da bi se ljubljanski grad uporabil kot hram slovenske umetnosti, da naj bi se namerdi v gradu zasnovala slovenska umetniška galerija. Župan Hribar je proti takemu postopanju seveda pritožila in hrvatske oblasti bodo v kratkem imele priliko soditi, ali je civilno sklenjen zakon na Hrvatskem veljaven, ali ne. — Da se more dandasne še kaj takega dogoditi na Hrvatskem, je znamenje, kako velik vpliv ima še klerikalizem v sosedni Hrvatski in da ni prazna žala, ako se zatrjuje, da je v Hrvatih pravzaprav še dandasne v veljavi konkordat. Take razmere res kriče po nujni ureditvi interkonfesionalnega vprašanja v trojedni kraljevini.

— **Zaključni venček plesne šole trgovskih sotrudnikov v Ljubljani.** Vršil se je v soboto dne 4. t. m. v okrašeni mali čitalniški dvorani »Narodnega doma« z bogatim plesnim sporedom. Ples otvoril se je okrog 9. ure zvečer, katerga je poleg plesne šole počastilo s svojo navzočnostjo tudi mnogo povabljenih gospic in gospodov ter več odličnih trgovcev, izmed katerih so

glede na sijajni uspeh finančno izdatno prispevali, za kar jim bodi izrečena iskrena zahvala. Plesalo se je do ranega jutra s takim veseljem in navdušenostjo, da se je vsestransko izrekla splošna pohvala te predelitev, kakršne v trgovskem krogu v enakem smislu doslej še ni bilo. Ples je vodil spretni učitelj te šole g. Ivan Kenda, kateremu so v zahvalo in priznanje dražestne gospice podarile dvoje lepih daril z napisom. Damska darila so bila jako lična ter so zbudila neumornim plesalkam čudovito veselje. Priponniti je, da je vojaška godba tako točno in marljivo svirala, kateri gre tudi pohvala. Po plesu, kateri je prenehal po 5 uri zjutraj, se vdeležniki plesa nikakor niso mogli raziti ter se je v stranskih prostorih razvila nova živahnata zabava, ki se je ob veselju petju končala šele prav pozno v jutru. Splošna želja se je izrekla, da bi se plesale vaje trgovskih sotrudnikov tudi za naprej po enakem načinu in v slogi prirejale, kakor letosnjka, katera bode slehernemu vdeležencu v živ in trajni spomin ostala.

— **II. velika mednarodna maskarada** splošnega delavskega napredno-izobraževalnega, pravovarstvenega in podpornega društva za Kranjsko v Ljubljani, ki se je vrnila sinčič na pustno nedeljo na starem streljšču, se je nad vse izbrorno obnesla, to pa, kar se tiče obiska in predpustnega veselja. Maskarado je posetilo nad 700 oseb, med katerimi je bilo mnogo mask iz vseh dežel sveta. Tu si videl zastopnike vseh narodnosti, ki so si bratsko podajali roke in sklepali večno prijateljstvo in pobratimstvo. Zastopan je bil Kitajec s svojim običajnim solnčnikom, poljski Žid, francoski lancier, Črnogorka, Tiroci in Tirolce, Hrvat s Hrvatico, Španjol, vitezi in vitezinje, cigani, ciganke itd. Narodna noša v avbuh, planinski Janez, snežena kepa, sneženi mož, detelj, budobdevka, vremenski prerok, žaba, klovni, kapucin, dohtarji, fotograf in še mnogo drugih je vzbujalo občno pozornost, pa tudi obilo smeha. Pozabiti ne smemo tudi medveda ter prave dolgouša, ki sta tudi storila svojo dolžnost. Vojaška godba je neumorno svirala same izbrane komade in jih je morala več izmed njih ponoviti. Plesalke in plesalci so takoj ob prvih godbenih akordih napolnili plesališče in rajali razkošno v najbrezkrbnejšem veselju do ranega jutra. Prvo četvrtovo je plesalo 36 parov, drugo pa 44. Pa tudi med neplesalcem se je razvila tako neprisiljena in prosta zabava, da si boljše ni bilo želeti. Vse tega gre vse čast preditelej te maskarade, ki je v vsakem oziru zadovoljila občinstvo, in smejo biti nanjo na vsek način ponosni kot na eno ismed najlepših in najživahnnejših veselij letosnjega predposta.

spored je mnogobrojnemu občinstvu kar najbolje ugajal. Prenapolnjena velika čitalniška dvorana priča pač, kako velike simpatije uživa bistriskotrnavsko gasilno društvo. Občinstvo je seveda najbolj ugajala veselo igra »Medved s nubac». Vlogo Llice je izborna igrala gospica Malči Samša. Igrala je kot izvežbana igralka, diletantskega kretanja ni bilo opaziti na njej. Dober snubač je bil gosp. Robert Bilec. Tipe starih strijev sta posnemala gg. I. Batočta in P. Lešnik, prav dobro. Po prestavi vršil se je šaljivi prizor, potem šaljiva loterija; pri obeh se je občinstvo izborna zahvalovalo. Končno se je pričel ples, ki je trajal do jutra. Domča godba je neumorno in prav pridno igrala. Da se je veselica tako izvareno dobro obnesla, se je v prvi vrsti zahvaliti g. načelniku gasilnega društva Domčadišu in njegovi gospe soprogi.

Razpis nagrade. Ker našmerava upravnost slovenskega ameriškega lista »Glas Svobodek« izdati tudi prihodnje leto koledar, razpisuje nagrado 50 K za najboljšo povest, ki naj obsegata najmanj podrugo polo v obliki osminki. Prednost imajo povesti, ki so vzete iz socialnega življenja. Razkopek, ki ne pridejo do objave, se gg. pisateljem vrnejo. Za to vposlani rokopisi naj se z natančnim naslovom pisateljevim pošljajo uredništvu »Glas Svobodek« 683 Loomis Street, Chicago, Ill. Amerika in sicer najkasneje do 15. junija t. l.

Za lesotruče. C. kr. trgovsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da potrebuje ravnateljstvo državnih železnic v Belgradu za svojo delavnico v Nišu: 1910 hrastovih tramov, 1000 hrastovih desk, 2050 je ovih desk in 2000 borovih desk raznih velikosti. Pismene zapedatene in z napisom: »Ponudba za dobavo stavb nega lesa« opremljene ponudbe je najkasneje do 13. marca t. l. opoldne vložiti pri ravnateljstvu državnih železnic v Belgradu. Prepis dobavnega razpisa, obsegajoč podrobne dobavne pogoje, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled. — C. kr. trgovsko ministrstvo naznanja dalje trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je železniško vodstvo v Kapstatu razpisalo dobavo 84.000 kubičnih čevljev smrekovih desk in 400 kosov Toak-tramov. Ponudbe je vložiti do 4. aprila 1905 12. ure opoldne pri železniškem deparmentu v Kapstatu. Podrobnosti o tem razpisu se dober pri c. kr. avstrijskem trgovskem muzeju na Dunaju.

Značilno za štajerske razmere. Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptiju vložilo je na razne slavne posojilnice vladno prošnjo za podporo. In glejte — neka posojilnica na Štajerskem poslala je doslovni odgovor: »Zaradi pomanjkanja denarja se tej prošnji ni moglo vstreči. Ta »Posojilnica« je izkazala glasom izdanega poročila in računskega sklepa. »Cisti dobiček« leta 1904 19529 K 25 h. »Izplačano podparek pa 5.738 K 17 h torej za Slovensko pevsko društvo ni najti viharja. Verbum Dei manet in aeternum.«

Gornjegradske učiteljsko društvo ima v nedeljo 12. t. m. pri Sv. Francišku Ksaverju v Žoli svoje zborovanje. Začetek ob 11. uri dop.

Ormoško učiteljsko društvo si je za tekoče leto sledišči odbor izvolilo: g. Anton Porekar, nadučitelj na Humu, prednik; g. Martin Salamun, nadučitelj pri Miklavžu, podpredsednik; g. Josip Rajšp, nadučitelj v Ormožu, blagajnik; g. Adolf Rosina, učitelj v Ormožu, tajnik; g. Ivan Košar, nadučitelj pri Vel. Nedelji, in g. Anton Kosi, učitelj v Središču, odbornika.

Pri Vegovi slavnosti na Dunaju, ki bode v sredo, 15. aprila, v dvorani hotela »Zur Post«, I. Fleischmarkt 16. blagovolil je gosp. dr. Mirko Ploj, c. kr. dvorni svetnik, drž. in dež. poslanec, kot častni predsednik odbora za prireditev te slavnosti prevzeti pozdravni govor, gosp. dr. And. Ferjančič, c. kr. sodni nadsvetnik, drž. in dež. poslanec, pa slavnostni govor.

Pri Vegovi slavnosti na Dunaju, ki bode v sredo, 15. aprila, v dvorani hotela »Zur Post«, I. Fleischmarkt 16. blagovolil je gosp. dr. Mirko Ploj, c. kr. dvorni svetnik, drž. in dež. poslanec, kot častni predsednik odbora za prireditev te slavnosti prevzeti pozdravni govor, gosp. dr. And. Ferjančič, c. kr. sodni nadsvetnik, drž. in dež. poslanec, pa slavnostni govor. Pri tej slavnosti se bo prvič igrala Vegova koračnica, katero je v spomin 150. rojstnega dne slavnega junaka in učenjaka zložil gosp. Ivan Tomazevič, ravnatelj v p., odbornik društva »Zvezde«. — Gosp. Franz Frisch pl. Falkenklaus, poveljnički in polkovnik bos. herc. pešpolka št. 4, je dovolil, da bode godba tega polka pri Vegovi slavnosti sodelovala brezplačno, ker je čisti dohodek namenjen za Vegov spomenik v Ljubljani.

Društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov »Sava« na Dunaju priredi svoj prvi redni občni zbor dne 10. aprila 1905 ob 1/2. uri zvečer v prostorijah: »Zum Magistrat« I. Lichtenfelstrasse

2 s sledenjem dnevnim redom: 1.) Čitanje sapisnika. 2.) Poročilo odborovo. 3.) Glavno poročilo odbornikov. 4.) Poročilo revizorjev. 5.) Sprejemanje novih članov. 6.) Volitev: a) predsednika, b) odbornikov, c) namestnikov, d) revizorjev. 7.) Službenosti.

Tatvine v Trstu. V nedeljo popoldne so vložili neznani tatovi v Via del Boschetto št. 17 v stanovanje gospe Corradi in v Via Tiziano št. 16 pri Ridi. V prvem slušaju so vzel vrednostni stvari skupaj za 214 K, pri Ridi so se pa zadovoljili le s pleteno steklenico polno vina, vredno 12 K.

Mednarodna panorama. Ta teden so razstavljeni naši domači obmorski kraji, kateri Pulj, Građež, Mali Lošinj, Črvenjan, Oglej ter pogled na relepi otok Brioni. Posebno zanimive prizore vidimo v puljskem pristanišču in v otonini ladjevnicu. Zelo slikovite prizore nam nudi življenje v morščinski kopališču Gradež. — Prihodnji teden se razstavi Angleška.

Cegav je denar? Dne 28. pr. m. je v neki gostilni gostilničarca naštel nekemu nepoznemu gostu na misi 14 K denarja in šla še po 4 K v spalno sobo, da mu izplača denar iz bankovca za 20 kron. Gost je pa med tem časom šel iz gostilne, pozabivši na misi denar. Neznani gost izve za dotično gostilno pri mestni policiji.

Brezsrčni klepar. To včerajšnjo novice imamo v toliko povratiti, da je kleparski pomočnik I. Šušteršič rezal mrtvemu zajetu ušesni in je priča iz ježe izpovedala, da je bil zajec živ.

Pogreša se od 16. svečana gostilničar Ivan Krpan. Mož se je peljal iz Gorice v Ljubljano. Imel je pri sebi približno do 400 K denarja. Krpan je 45 let star, rdečega obraza, dolgih plavib brk, imel je siv havelok in rjav mehak klobuk. Domnevna se, da se mu je pripetila kaka nesreča.

Nesreča. Danes dopoldne so pripeljali v deželno bolnišnico hlapca Alojzija Graška, ki je skočil včeraj popoldne v Zagorju ob Savi z voza in si zlomil levo nogo.

Delavske gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 23 Slovencev, 14 Hrvatov in 176 Macedoncev. — 88 Macedoncov in 90 Hrvatov je šlo v Hrušico, 10 Hrvatov na Prusko, 50 Italijanov je šlo v Beljak, 7 kamnoskov iz Trzina v Krško. — 26 Hrvatov je prišlo iz Hrušice, 2 pa iz Amerike.

Izgubljene in najdene reči. Ga. Šuh. Hočvarjeva je izgubila črno uro z verižico, vredno 10 K. — Dajk Ivan Gogola je izgubil srebrno majhno cylinder-uro, vredno 15 kron. — Ga. Ivana Pečnikova je izgubila dva bankovca po 10 K. — Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, oziroma najden ženski ovratnik, dežnik, ženska torbica in ročni kovšek. — Mačja je zasebnica ga. Marija Pavlinčeva nekaj denarja.

Izkaz posredovalnega edska „Slovenskega trgovskega društva Merkur“. Iščejo se: 3 pomočniki galanterijske stroke za Ljubljano, 1 pomočnik špecerijske stroke za deželo, 2 pomočniki špecerijske in železniške stroke za Ljubljano, 5 pomočnikov mešane stroke za deželo, 1 kontorist za Celje, 1 praktikant za Kranj, 1 kontoristinja za Ljubljano, 1 kontoristinja za deželo, 1 prodajalka za Ljubljano, 1 blagajničarka za Celje, 3 učenci za Ljubljano. — Službe iščejo: 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočniki špecerijske stroke, 5 pomočnikov špecerijske in železniške stroke, 1 pomočnik galanterijske stroke, 14 pomočnikov mešane stroke, 3 kontoristi, 1 kontoristinja, 1 prodajalka oziroma blagajničarka.

Slovenci v Ameriki. — Kako se Slovenci množijo v Ameriki dokazuje slučaj, da je bilo 20. m. m. v obeh slovenskih cerkvah v Clevelandu krščenih 17 slov. otrok. — Oproščen je bil Slovenec Gerzetič, ki je v Welkervilleju ustrelil svojega rojaka Fr. Lamuta. Dokazal je silobran.

Najnovejše novice. — Vladarski obiski. Saksonski kralj pride koncem aprila ali v začetku maja obiskat cesarja Franca Jožeta na Dunaju. — Med Belgradom in Bukareštom se vrše pogajanja, da bi se sestala spomladni na srbskih tleh kralj Peter in rumunski kralj Karol.

— Oče in sin. Blizu Budapešte je napadel 24letni Fr. Darmstäder v pisanosti svojega 60letnega očeta z nožem ter mu zadal smrtnje rane. Oče je imel še toliko moči, da je šel v sobo po revolver ter sina ustrelil, nato pa je kmalu tudi sam izkrvavel.

— Čuden nestvor. V vasi Lovorje pri Metkoviču je porodila neka kmetica dete brez oči, ušes, nosa, rok in brez nog. Otrok je živ ter se hrani z materinim mlekom.

Debrotvor. V Hamburgu je umrl dr. pl. Godeffroy, ki je zapustil celo svoje premoženje 2 1/2 mil. mark za dobrodelne in občinstvene namene.

— Grof-slepak. V Parizu so zaprli iz Avstrije priseljenega grofa Zavadskoga, ker je slepar s slikami.

Velički delavci nemirji so se pojavili v Barceloni. Vlada se boji, da hočejo anarhisti uprizeriti s pomočjo nezadovoljnih delavcev podobne izgrede, kakršni so bili zadnji čas v Rusiji.

Majstarejši parlamentarci je David Wark, član kanadskega senata. Dne 19. t. m. je namreč Wark obhajal svoj 100 rojstni dan. Jubilar je duševno in telesno dobro ter posebno natanko zasleduje dogodek na Ruskem.

Bolna sopila. Poslednje glavno zdravstveno poročilo zdravnikov dunajskega zavoda in uradnih zdravnikov za mesec januar poroča, da je ta mesec samo na Dunaju obseglo nenačadno mnogo — 5005 — oseb na sopilih in tudi drugod po državi se je pojavila v nemalem številu. Vzrok temu je neobičajno stroga zima in pa to, da se ljudje teh bolezni premalo varujejo in premalo resno jemijo v poštev. Opozoriti je dobro na izvrsni udinek rogačkega Styria-vreleca, ki ga priporočajo vsi zdravniki ob obolelosti sopil. Pitiga je treba zmešanega s toplim mlekom pri prehlajenju grla in požiralnik, sicer ga pa vsak dan grgrati toplega.

Ma smrt obsojeni osel. Pri okrožni upravi Seine na Franceškem služi osel, ki ima nalogo, vsak dan red prevažati voziček z mlekom. Zadnji čas pa se je osel trdrovratno uprl ter ni hotel nikakor več vleči vozička. Pri navadnih okolnikih bi tako uporno živil kratkomalo odstranili, toda ta osel je takoreč državni uslužbenec. Na državne stroške je kupljen, na državne stroške ga branjio, in baje bi po 35letnem vernem službevanju imel pravico zahtevati celo pokojnine — v francoski republike je to drugač kot v Avstriji, kjer morajo uslužbenici, dostikrat hujši trpini kot ta osel, služiti po 40 let. Proti nepokorenemu oslu se je tedaj moralno vpljati primerno pravno postopanje. Zadevo je vzel v roke najprej sam okrožni načelnik, ki je dogнал dejanski položaj. Potem je pozval ravnatelja državne živinodržavniške šole, da izpova svoje izvedeniško menje o oslu. Ravnatelj je konstatoval »nezdravljivo« upornost. Sedaj je prišla zadeva pred generalni svet, ki ga je izročil tretji komisiji. Ta komisija je imenovala posebnega poročevalca, ki se je lotil svoje naloge z veliko pridnosti. Po njegovem poročilu je razsodil končno generalni svet enoglasno: osla je podelati v salame. Časopisu »Journal des Débats« se zdi ta kazenski prehod ter se zavzema z gestobesednim humorjem za pomilovanje grešnika. Priznava sicer, da je dobro svarilo za državljane, ako vidijo, da zaradi upornosti celo osel zgubi glavo, toda »kravna sodba« ni stvar upravne oblasti, zadeva mora temu priti pred redni sodni dvor, v vseh ustanovno vladnih državah pride tako slučaj pri perotno sodišču. Mogoče je tudi, da je oslu hubobnost prirojenja ter sam ne more nič za to, prav lahko je mogoče, da je bil njegov oče alkoholik. Mogoče je pa tudi, da se je baš kot državni uslužbenec naylekel nepokoritven po slabih zgledih, ker je viden, kako so n. pr. pristaniški delavec v Brestu brez vsake kazni napravili strajk, več tednov počivali, končno pa še dobili večje plače. Končno pa še praktična previdnost priporoča usmiljenje. Ako so namreč indijske vere o preseljevanju duš vendar le resnične, ali se more potem vedeti, ali ni ta osel v drugem življenju doljen za ministra?

Predzreni rep. Na javni cesti v Berolini je neki kolešar napadel blagajničarja sluga nemške banke, ki je nesel na pošto v platneni vrednosti blizu pol milijona mark. Roper mu je vseil pest žnafanca v obraz, nato pa mu hotel iztrgati vredbo. Banka pa ima navado, da pošlje s svojim selom, kadar prenaša večje svote, dva uslužbenca, ki bodo neopaženo v njegovi bližini. Ta dva sta priskočila ter roparja zgrabilo. Dognalo se je, da je ropar vrednostni podjetnik John, ki je veljal za zelo premožnega, zato sedaj se je izkazalo, da je valed spkulacija zadnji čas vse izgubil ter bil še dolžan okoli 1 milijon mark.

Donar k denarju. Neki Abraham Fidler, po poklicu berar, je pripravil v Rusijo na Francosko ter umrl v Nizi. Za svojega dediča je imenoval poglavarja pariških Rothschildov. Baron Rothschild je misil, da se je kdo še njim žalil, toda posreduje se je izkazalo, da je berar res zapustil dva milijona frankov v vrednostnih papirjih ter je po svojem načelu: denar k denarju določil za dediča kralja denarja. Rothschild pa ni hotel sprejeti dedičino, temveč je prosil, naj se pojšejo Fidlerjevi sorodniki, ki se jim naj razdeli premoženje. V Odesi so se našle tri nje-

gove neškinje, katerih vsaka je dobita po 200.000 frankov. Posneje so našli v Ameriki še pet sorodnikov, ki so živelii v skrajni bedi, in med katerimi so se razdelila ostala zupljina.

* **Pri 107 letih še vedno željem.** Pred kratkim se je zglasil v uradu očeškega pristana neki pomorščak v uniformi, prsa odena z zaslavnimi kolajnami in profil, da bi smel govoriti z generalom Perillišom. Vsak mu je prisodil kvečjemu 60 let. Silno pa se je začudil general, ko je mož predložil svoje listine, iz katerih je bilo razvidno, da je posestnik Aleksander Ivanovič Ivanov iz Višnega-Bolčka nič manj nego 107 let star. V starosti 14 let je stopil k armadi kot bobnar, potem je živel nekaj let v Arhangelu, leta 1836 je stopil k mornarici, kjer je neprestanu službo do leta 1902. Bil je v bitki pri Sinope in bračil Sebastopol. Koncem svojega službovanja se je vrnil v svoj domači kraj; ker pa ni našel tam nobenega živega sorodnika več, je prišel v Kronštat, da bi zahteval penzion. Ta mu je bila obljubljena, a pod pogojem, da gre v zavod za invalide. To pa 107 let staremu možu ni bilo všeč, zato je sklenil popotovati v Odeso, kjer je več let služboval, in tam prosišči, da mu je obljubljena služba pri učitanskem uradu. Tudi tu so mu svetovali, da se ne pohabljuje, on pa hoče v službi umreti. General mu je obljubil službo, toda začasno ga je vseeno posiljal v prej omenjeni zavod.

Premeteno selepstvo je hotel te dni izvršiti v Trstu neki Nemec. Prišel je namreč k dimnikarju Salatešu, cigar sin je v preiskovalnem zaporu zaradi znane zatrete z bombami, temu s pomočjo tolmača povedal, da je jetniški paznik z Dunaja ter pride v imenu predstnika (?) predsednika. Njemu in predsedniku se namreč smili zaprti Salatei, ker je bolehen ter ima slabo hranilo. Predsednik bi mu rad zaupno pomagal ter tudi pri porotni obravnavi storil, da bo opredelen. Seveda potrebuje sin v prvi vrsti denarja, zato naj mu oče vše v uknjo bankovce za 5000 K in odpoljanec bo sinu uknjo izročil. Dimnikar je takoj uganil, da ima sleparja pred seboj, vendar se ni hotel izdati, temu pa je povabil s seboj na dom, toda začel ga je k — policiji, ki pa še ni mogla zvedeti za sleparjevo ime.

Telefonska in brzjavna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurz dun. borze 6. marca 1905.

Globočko potrjam srečem naznajamo vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni oče, oziroma soprog, gosp.

Franc Pollak

usnj. poslovodja in posestnik

dne 1. marca ob 6. uri zjutraj po kratki in mučni bolezni v 57 letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnika je bil 3. marca ob 6. uri popoldan.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi.

Helena Pollak, soprga. — Franc, Ivan, Josip Pollak, sinovi. — Fani Pollak, hčerka. — Fanika Pollak, vnukinja.

736

Zahvala.

Za presečne dokaze ljubljenejšega in iskrenega sočutja povodom smrti našega ljubega nepozabnega sinka

Francita

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo dragega rajnika k večnemu počitku, bodi vsem sorodnikom prijateljem in znancem najiskrenješa zahvala.

Metlika, 4. marca 1905.

734 Žalujoča rodbina

Guštin Junior.

Soba in kuhinja

se isče za takoj v bližini šentjakobske cerkve.

Ponudbe pod „52“ na upravnijo Slov. Naroda“.

735—1

ŠOLA

edina in najboljša za samouk na cítre. Popolna samo 5 K. Uspeh siguren. Reflektant se dajo svedočbe po dovršenih naukah. **Album krasnih in priljubljenih pesmi za cítre**, s pridjanim tekstrom: a) 85 slovenskih in hrvaških 4 K, b) 100 nemških 3 K 50 vin. S p. sto 50 vin. več.

Preglede dopošči prof. **Josip Sorg**, Dunaj III/4 Hauptstrasse 144, 716

V najem se da ali proda v Ljubljani

hiša z gostilno

in gostilniškim vrtom, zraven še hlev za živilo in nekaj zemljišča. Vse to je pri glavni cesti, 50 korakov od dolenskega kolodvora. Pripravno je tudi za druge obrtne ali letovisvje ali za kake penzioniste. Proda se zaradi odpotovanja. Pogoji so zelo ugodni. Poizve se pri lastniku na Dolenski cesti št. 40 v Ljubljani.

717—3

Pristen domač BRINJEVEC

preizkašen na deželnem kemičnem preizkuševališču za živila v Ljubljani.

Razposilja v vsaki množini

IVAN MALI

v Škofji Loki. 236—19

Bolni na pljučih in vratu, v grlu, nadušljivi!

Kdor bi se rad enkrat za vselej iznenabil pljučnih in bolezni v grlu, celo najtrdrovatnejših, dalje naduhe, če je še tako zastrela in skoro neozdravljiva — naj se obrne na naslov **A. Wolffsky v Berlinu N., Weissenburgerstrasse 79**. Na tisoči zahvalnih pisem jamči za veliko zdravljivo moč njenega zdravljenja. Brošura zastonj. 636—3

Priporočilo.

Gospod Albin Walland, slikarski mojster v Ljubljani, je dovršil sobna slikarska dela, ki sem jih naročil pri njem, v mojo popolno zadovoljnost, ter ga vsakomur priporočam prav toplo.

Franc Babic
trgovec v Ljubljani.

Trgovski pomočnik

zelezninske in špecerijske stroke, 4 leta v eni trgovini, želi službe. Nastop takoj.

Naslov pove upravnijo „Slov. Naroda“. 743—1

Dva mala prostora

posebno pripravna za brivnico, sta že za oddati v

Narodnem domu v Trstu. Upraviteljstvo hiše. 740—1

Občinski tajnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, se takoj sprejme v službo. Plača po dogovoru. Oženjeni imajo prednost.

Prošnje naj se pošiljajo na županstvo občine Draga v kočevskem okraju do dne 15. marca 1905.

Draga, dne 2. marca 1905. 741—1

Turk, župan.

Jutri, v sredo, dne 8. marca 1905

velika slanikova pojedina

v kolodvorski restavraciji

v zvezni

s koncertom

godbe c. kr. pehot. polka kralj Belgijcev št. 27.

Obenem se bo nastavilo svetovno znano Salvatorsko pivo iz Salvatorske kleti v Monakovem, kakor tudi priljubljeno plzenjsko pivo in pa Reininghausovo marčno pivo. Točil se bo tudi pekran, laški rizling iz kleti grofa Merana, grincinško vino in dobro znani cviček Martin Colaričev ter bizejlec g. notarja Veršca in g. Tisla. Za udobnost je na razpolago novo zgrajeni stekleni salon z dobro ventilacijo.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Mnogobrojnega obiska prosi vladivo

Vstopnina 60 vin.

Jos. Schrey, restavrater.

733—1

Za razsvetljevanje

vil, gradov, hotelov, tvornic, kavarn itd., povsod kjer ni plinarne ali električne centrale je najbolj pripraven in od strokovnih avtoritet priznan

aparat za zračni plin

„Sirius“.

Obrat absolutno brez nevarnosti. Eksplozija izključena. Najcenejši obratni stroški. Postavi se brez koncesije v vsak prostor. Na stotine referenc. 565—5

Cenovniki gratis.

F. BOTHE & Cie., Dunaj IV., Schäffergasse št. 13a.

Š. 520.

Rázglas.

723

Vsled dovoljenja c. kr. deželne vlade se bo letos vršil

Ietni semenj v Škofji Loki

namesto na dan sv. Jurija na veliki četrtek, dne 20. aprila.

To se objavi s pristavkom, da naj odsej semenj, ki rabijo sejmske stane (štante), s seboj pripeljejo strešno platno (plahto), ker so se dosedanje tržne ute z lesenimi strehami odpravile.

Mestno županstvo v Škofji Loki

dne 4. marca 1905.

Iepota stasu

Razkošno nedrije je nenadomestljivo vsaki ženski, ki ji je mar svojih čarov, vsaki, ki bi rada bila mikavica in oboževana. Da se pa doseže ta uspeh v enem mesecu brez pogosto skodeljivih pa nikdar uspešnih tajnih sredstev in brez posebnega zdravljenja, ni ničesar boljšega nego slovito

ADONISOVO MILO (koncentr. zeliščno milo)

napravljeno iz izvlečka 72 zelišč. Edini preprosti izdelek, pripravna tajna poraba z več nego 10.000 atestov potrebnega uspeha. Poskusite in čudili se boste doseženemu uspehu. Pripravno za mlada dekleta takisto kakor za žene z nerazvitim ali zaradi otroške postelje ushehlim nedrijem.

Adonisovo milo razpošiljajo z natančnim navodilom v kosi po 250 gr. Karton s 3 kosi stane K 10, 6 kosov K 16,12 kosov K 30, poštnine in carine prosti povzetju ali če se denar naprej pošte.

Naročila naj se pošiljajo edinemu upravnemu tvorničarju

LODOVICO POLLAK v MILANU (Italija).

Pisma stanejo 25 h, dopisnice 10 h. Dopusuje se v vseh jezikih. 416—3

Naprodaj je
Ribnici na Kranjskem na
sproti cerkve ležeca

enonadstropna hiša
z gospodarskimi poslopiji, lepim vrtom
in obširnim zemljiščem.
Pojasnila daje dr. Iv. Merhar v
Trstu, Via Montfort št. 8. 670—3

Veliko presenečenje!
Nikdar v življenju več take
prilike!

500 komadov za gld. 1'80.

1 prekrasno pozlačena, 36 ur idoča preciziskska
ura z verižico, natancno idoča, za kar se 3
leta jamči, 1 moderna svilenia kravata za go-
spode, 3 komadi ff. žepnih robev, 1 eleg-
prstan za gospode s ponarejenim žlabitnim
kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz
jantarja, 1 eleganta damska broža, novost,
1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 us-
njat mošnječek za denar, 1 žepni nožek
s priravo, 1 par manšetnih gumbov, 3
napravi gumbi, vsi iz double-zlata s pa-
tentiranim zaklepom, mičen album s 36
prekrasnimi slikami, 5 šaljivih predmetov,
ki vzbujujo pri mladih in starih veliko
veselost, 1 jako koristno navodilo za se-
stavljanje pisem, 20 predmetov, potrebnih
za dopisovanje, in še čez 400 raznih
predmetov, ki so v domačiji neobhodno po-
trebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama
tega denarja vredna, velja samo gld. 1'80.
Razpošiljajo proti poštnemu povzetju, ali če
se denar naprej pošte

Dunajska razpošiljalna tvrdka

Ch. Jungwirth, Krakov št. 105.

NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Na pepelnico sredo dopoldne
velika slanikova pojedina.

Zajtrkovalnica J. C. Praunseiss.

Trgovski pomočnik

špecerijske in delikatesne stroke se ponuja za etabliranje v sre-
dišču mesta s prevzetjem za to jako pripravnega pohištva in primernih
prostorov. Dovedejo se tudi odjemalcji. Ponudbe Adolfu Haupt-
mannu v Ljubljani.

727—1

Stenograf

zmožen nemške in slovenske stenografije, se takoj sprejme.
Reflektanti, ki so že verzirani v odvetniški praksi, imajo prednost.

Ponudbe naj se pošiljajo dr. Henriku Haasu, odvetniku
v Mariboru.

709—2

Opustitev trgovine.

Podpisane javlja cenjenim odjemalcem, da je svojo trgovino
prostovoljno **opustil** in se vladivo zahvaljuje za naklonjenost ves čas
obstanka.

728 Hinko Wibbe.

Šola v Sostrem se bo zidala.

Dela so cenjena na 17.380 K, katera se bodo oddala na posamezne
obrtnike.

Načrti, proračun in pogoji ležijo v pregled pri predsedniku stavbnega od-
bora Franc Lipahu v Dobrunjah št. 67 od 5. do 20. t. m.

Zapečateni oferti bodo poslati predsedniku

z 10% varščino.

do 20. t. m.

Stavbni odbor za zgradbo nove šole v Sostrem
Franc Lipah.

714—2

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoti osobni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee.
Selograd, čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Selograd, Inomost, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine zare, Heb,
Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osobni vlak
v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, See,
Inomost, Bregenc, Curih, Ženeva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 8. uri 56 m popolne
osobni vlak v Trbiž, Šmohor

Najboljši marsala

in
vino Vermouth
dobavljen direktno iz Italije.

Na zahtevo se dopošljejo vzorec.

Franc Cascio
Hilšerjeve ulice 3.

NOVO!
Jvan Cankar:
GOSPA JUDIT.

To najnovejše delo Cankarjevo bo gotovo zanimalo tem bolj, ker nekako že v povesti sami, še bolj pa v predgovoru Cankar reagira na znano kritiko o svojem delu „Hiša Marije Pomočnice“ in brani svoje umetniško stališče. Izra Prešernove „Nove pisanje“ ni bila pozneje več napisana nobena boljša in ostrejša satira. Da se je pokazal Cankar iznova tudi mojstra v slogu in jeziku, ni treba poudarjati. Knjiga je izšla v elegantni opremi, z izvirnega risbo na naslovnem listu.

23-26

Cena: broš. 2 K; po pošti 2 K 10 v.; eleg. vez. 3 K 20 v.; po pošti 3 K 30 v.

Založništvo
L. Schwentner
v Ljubljani
Prešernove ulice št. 3.

Gorki

se imenuje najnovejša ruska jopica za gld. 12—
oblika spenzer " 6—
plašči (Gehrck Brunnenmante), črni in v vseh barvah " 7—

Največja izbira zadnjih novosti za spomladansko sezono.

Senzacija!

Originalno angleško blago iz posebno lepega desina z apartnim velelegantnim krojem za obleke in svršnike. Telovniki iz angleškega pikeja, svile ali žameta najnovejše mode brez konkurence. Naročila po meri za gospode in dame se izvršujejo iz najfinnejšega francoskega in angleškega blaga po čudovito nizkih cenah.

Oroslav Bernatovič.

„Angleško skladišče oblek“.

701-3

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, sreček, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Aksijski kapital K 1,000.000.—

Zamenjava in ekskomptuje
izrebane vrednostne papirje in Zavaruje srečke proti
vnowčaju zapale kupone. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.
Ekskompt in inkasso monete. Borna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od
dne vloge do dne vadiga. 8-27
Promet s čeki in nakaznicami.

P. n.

V svoji na novo restavrirani hiši na Marijinem trgu štev. 1 v
Ljubljani sem otvoril

trgovino z barvami, firneži, laki in čopiči

in vsemi drugimi v to stroko spadajočimi potrebščinami.

Ker stoji moja hiša, v kateri je trgovina, v središču mesta in glede prometa na najugodnejšem prostoru v Ljubljani, upam, da bo to mojim p. n. odjemalcem pri nakupovanju veliko bolj priročno.

Kakor v svoji stari trgovini, ki obstoji od leta 1832. in ki bo obstojala še nadalje, tako hočem tudi v novo otvorjeni trgovini prodajati le solidno blago in po dosedanjih cenah, ter sem uverjen, da mi ne ostanejo zvesti samo moji dosedanji p. n. odjemalci, nego da si pridobi moja nova trgovina še novih.

Z odličnim spoštovanjem

Adolf Hauptmann.

724-1

Izjava.

Podpisana izjavljam, da nisem plačnica za kakršnikoli dolg svojega zeta Franca Vončina.

V Idriji, 4. marca 1905.

731-2 Ivana Serjun.

Izprasan kurjač

se sprejme za parno kurjavo v deželni bolnici v Ljubljani. Plača 1080 kron in prosto stanovanje.

Prošnje in izpričevala je vložiti osebno do 15. marca pri upravi dež. bolnice.

672-2

Zahvala in priporočilo.

Vsem častitim gostom Škrjančeve gostilne se tem potom najiskrenejše zahvaljujem za izkazano mi zaupanje za časa mojega bivanja v imenovani gostilni.

Obenem pa javljam slavnemu občinstvu, da prevzemam

v nedeljo, dne 5. marca t. l.

starozzano gostilno

„Vodnikov hram“

Pred Igriščem štev. 1.

Točil bom vedno dobra in naravna dolenjske, Štajerske in goriška vina, vedno sveže marčno pivo iz Združenih pivovarn Žalec Laski trg ter skrbel tudi za dobra, vedno sveža, gorka in mrzla jedila. Sprejemam tudi abonente na kosilo in večerje. Osobito priporočam fine kranjske klobase, delane na edino pravi Škrjančev način.

Za prav mnogobrojni obisk se priporoča

Alojzij Jerala, gostilničar.

U soboto, dne 4. marca
se prične zaradi popolne

prostovoljna prodaja.

Prodaja se: najnovejše blago za damske spomladanske obleke, svilnato blago za bluze, paletoti, plašči (Brunnenmante), okoli 200 izgotovljenih svilnatih bluz od gld. 3-50 višje, fini franc. batisti in pralni zefiri od 16 kr. višje, posteljna pregrinjala in garniture, plišaste preproge od gld. 1-65 višje ter žensko in moško perilo.

Mestni trg št. 25.

Anton Primožič, Ljubljana.

Mestni trg št. 25.

ker blago hitro pohaja,
ne razpošiljamo vzorcev,
ogleda si pa lahko vsakdo.

Ustje (Češko)

opustitve trgovine

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Uno je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. — Peré izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perlu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

1082-54

Dobiva se povsod!

Juri Schicht
največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)